

	UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS
Predmet	Etika in pravni vidiki v zdravstveni negi
Course title	Ethics and Legal Aspects in Health Care

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Zdravstvena nega / 1. stopnja	Zdravstvena nega	2. letnik	3.
Nursing Care / 1 st Cycle	Nursing Care	2 nd year	3 rd

Vrsta predmeta/Course type obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta/University course code L2 UN2

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		15			30	3

Nosilec predmeta/Lecturer: Etika v zdravstveni negi
Kristina Rakuša Krašovec, viš. pred.
Pravni vidiki v zdravstveni negi
Zdenka Kralj, pred.

Jeziki/ Languages: **Predavanja/Lectures:** slovenski/Slovenian
Vaje/Tutorial: slovenski/Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vpis v drugi letnik študijskega programa.	A prerequisite for inclusion is enrolment in the second year of study.
---	--

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Etika v zdravstveni negi (20 P, 15 SV) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zdravstvena nega kot etična disciplina.</i> poklicna identiteta, standardi etičnega vedenja, etika in kakovost, varnost zdravstvene nege. • <i>Definiranje temeljnih pojmov.</i> Etika, morala, deklaracija, kodeks bonton, družbena/profesionalna etika. • <i>Etika kot filozofska disciplina.</i> Etika iz kulturno zgodovinske perspektive, temeljne discipline etike, tradicionalna etika, teorije etike, načela etike, etika in pravo, bioetika. 	Ethics in Health Care (20 L, 15 T) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Nursing care as an ethical discipline.</i> professional identity, standards of ethical conduct, ethics quality, safety of nursing care. • <i>Defining fundamental terms.</i> Ethics, morality/etiquette, code of conduct, social/professional ethics. • <i>Ethics as a philosophical discipline.</i> Ethics from a cultural and historical perspective, fundamental ethics disciplines, traditional ethics, the theory of ethics, ethics and law, bioethics.

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Deklaracije, konvencije, listine in etični kodeksi.</i> • <i>Razvoj etike v zdravstveni negi.</i> • <i>Teorije etike v zdravstveni negi.</i> Etika vrlin, etika dolžnosti, utilitaristične etične teorije, etika skrbi. • <i>Etični koncepti v zdravstveni negi</i> Pristojnosti, odgovornosti, zagovornišтво in sodelovanje. • <i>Kodeks etike v zdravstveni negi.</i> • <i>Prepoznavanje, razvijanje in oblikovanje etičnega ravnanja.</i> Vzgoja za etično ravnanje, osebne in profesionalne vrednote, stališča in prepričanja, motivi, vest, refleksija in samonadzorovano delovanje. • <i>Pravice, dolžnosti, odgovornosti udeleženih v zdravstveni negi.</i> Zakoni in kodeks etike, preprečevanje strokovne napake, proces etičnega odzivanja na storjeno strokovno napako, pritožbena pot za neetično ravnanje. • <i>Etični vidiki sodelovanja, komunikacije.</i> Odnos do pacienta, odnos do sodelavcev istih/ različnih strok, odnos do študentov, odnos do svojcev, obiskovalcev, osebno obnašanje na delu, prepoznavanje stereotipiziranega ravnanja. • <i>Zaupnost pri delu s pacienti.</i> • <i>Sprejemanje etičnih odločitev in modeli etičnega odločanja.</i> • <i>Etični problemi in etične dileme v zdravstveni negi.</i> Modeli za analizo in reševanje etičnih problemov, dilem. • <i>Raziskovanje v etiki in etika raziskovanja.</i> • <i>Etika zdravstvene nege in družbena etika v prihodnosti.</i> <p>Pravni vidiki v zdravstveni negi (25 P)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ustavni sistem Republike Slovenije.</i> Delitev oblasti. Ustavnost in zakonitost. • <i>Temeljni pravni pojmi.</i> Pravni red, pojem in sestavine pravnega reda. Panoge pravnega reda. Pravna norma. Pravo in morala. • <i>Varstvo človekovih pravic v zdravstvu.</i> Ustavne pravice in svoboščine. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Declarations, conventions, documents and ethics code.</i> • <i>The development of ethics in nursing care.</i> • <i>Theory of ethics in nursing care.</i> Ethics of virtues, duty, utilitarian theories of ethics, ethical concerns. • <i>Ethical concepts in nursing</i> Competences, accountabilities, advocacy and cooperation. • <i>Code of ethics in nursing care.</i> • <i>Identifying, developing and designing the ethical behaviour.</i> Education for ethical conduct, both personal and professional values, attitudes, motives, perspectives and beliefs, conscience, reflection and self-controlled functioning. • <i>The rights, duties, and responsibilities of the involved in nursing care.</i> The laws and the code of ethics, prevention of professional misconduct, the ethical respond on the professional error committed, the appellate path for unethical conduct. • <i>Ethical aspects of cooperation, communication.</i> Relationship with patients, relationship with colleagues of the same/different disciplines, relationship with students, family, visitors, personal behaviour at work, identifying the stereotypical conduct. • <i>Confidentiality when working with patients.</i> • <i>Accepting ethical decisions and models of the ethical decision making.</i> • <i>Ethical problems and dilemmas in nursing care.</i> Models for analysis and resolution of ethical problems and dilemmas. • <i>Research in ethics and the ethics of researching.</i> • Nursing and social ethics in the future. <p>Legal Aspects in Health Care (25 L)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>The constitutional system of the Republic of Slovenia.</i> Sharing of power. Constitutionality and legality. • <i>The fundamental legal concepts.</i> The legal order, the concept and
--	---

<p>Evropska konvencija o človekovih pravicah.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zdravstvena politika in zdravstveno varstvo.</i> Vloga in pomen zdravstvene politike. Ustavna pravica do zdravstvenega varstva. • <i>Organiziranost zdravstvenega varstva.</i> Izvajalci zdravstvene dejavnosti. Mreža javne zdravstvene službe, Nujna medicinska pomoč, Paliativna oskrba Nadzori v zdravstvu • <i>Pravni položaj pacientov in zdravstvenih delavcev v postopku odločanja o zdravljenju.</i> Čezmejno zdravljenje v tujini. • <i>Nadzorstvo v zdravstveni dejavnosti.</i> • <i>Kazniva dejanja zoper človekovo zdravje.</i> • <i>Bioetika in etika. Kodeksi.</i> • <i>Poklicni status.</i> Zbornice in društva. • <i>Mednarodna zdravstvena organizacija (WHO).</i> • <i>Socialna varnost.</i> Splošni del. Opredelitev pojmov. Temeljna načela. • <i>Socialna zavarovanja.</i> Socialne ugodnosti. Socialna zaščita. Socialna pravičnost, socialno varstvo, spodbujanje enakih možnosti, solidarnost, preprečevanje socialne izključenosti. Izvajalci socialnih storitev. • <i>Mednarodni pravni viri.</i> Akti OZN. Akti Sveta Evrope. Dvostranske pogodbe o socialni varnosti. • <i>Socialna varnost v Evropski Uniji.</i> Določbe PDEU. Odprta metoda koordinacije. • <i>Dolgotrajna oskrba.</i> Opredelitev pojma. Zdravstvene in socialne storitve. Zdravstvene in socialne storitve oseb odvisnih od oskrbe drugega. • <i>Pravno varstvo v zdravstvu in socialnem varstvu.</i> Pritožba. Mediacija. Tožba. Upravni in socialni spor. Delovni in socialni spor. Ustavna pritožba. Pritožba na Vrhovno sodišče. 	<p>components of the <i>acquis</i>. The branches of the <i>acquis</i>. The legal norm. Law and moral.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>The protection of human rights in health care system.</i> Constitutional rights and freedoms. The European Convention on Human Rights. • <i>Health policy and healthcare.</i> The role and the importance of health policy. The constitutional right to healthcare. • <i>Organization of health care.</i> Providers of health care services. Public health care network. Paliative care. Supervision in health care. • <i>The legal status of patients and health care workers in the process of decision-making about treatment.</i> Cross-border healthcare. • <i>Surveillance in the health service.</i> • <i>Crimes against human health.</i> • <i>Bioethics and ethics. Codes.</i> • <i>Professional status.</i> Chambers of Commerce and societies. • <i>The World Health Organization (WHO).</i> • <i>Social Security.</i> Basic part. Definitions. Basic principles. • <i>Social insurance.</i> Social benefits. Social protection. Social justice, social protection, promotion of equal opportunities, solidarity, prevention of social exclusion. Social service providers. • <i>International legal sources.</i> UN Documents. Council of Europe acts. Bilateral social security treaties. • <i>Social security in the European Union.</i> Provisions of the PDEU. Open method of coordination. • <i>Long-term care.</i> Definition. Health and social services. Health and social services for dependent people. • <i>Legal protection in health and social care.</i> Complaint. Mediation. Lawsuit. Administrative and social dispute. Labor and social dispute. Constitutional appeal. Appeal to the Supreme Court.
---	---

Temeljna literatura in viri/Readings:

Temeljna literatura/Basic literature

Etika v zdravstveni negi/ Ethics in Health Care

- Tschudin, V. (2004). *Etika v zdravstveni negi*. Ljubljana: Educy, Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov.
- Prebil, A., Mohar, P. in A, Fink. (2013). *Etika in zakonodaja v zdravstvu*. Ljubljana: Grafenauer.
- Kodeks etike v zdravstveni negi in oskrbi. (2014) Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije- Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije.
- *The ICN code of ethics for nurses*. (2012). Geneva: International Council of Nurses (2012). Dostopno na: http://www.icn.ch/images/stories/documents/about/icncode_english.pdf.
- *Splošna deklaracija človekovih pravic*. (1948). Dostopno na: [shttp://www.varuh-rs.si/index.php?id=102](http://www.varuh-rs.si/index.php?id=102).
- Klemenc, D., Kvas, A., Pahor, M., Šmitek, J. (ur.). (2003). *Zdravstvena nega v luči etike*. Ljubljana: Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana.
- Balažič, J. (2006). *Medicinska deontologija s filozofijo*. Ljubljana: Katedra za sodno medicino in medicinsko deontologijo.

Pravni vidiki v zdravstveni negi/ Legal Aspects in Health Care

Pri zakonih je potrebno upoštevati zadnjo veljavno verzijo zakona, ki jo študentje lahko najdejo na povezavi www.pisrs.si

- Strojín, T. in Planinšec, V. (1999). Uvod v zdravstveno pravo (izbrana poglavja iz zdravstvene zakonodaje). Ljubljana: Časopisni zavod Uradni list RS.
- Cijan, R. (1999). *Osnove zdravstvene zakonodaje*. Maribor: Univerza v Mariboru, Visoka zdravstvena šola Maribor.
- Bubnov Škoberne, A., Strban, G: Pravo socialne varnosti, Ljubljana, GV Založba, 2010.
- Oven, Alenka: Potrebujem oskrbo. Kaj pa sedaj? Inštitut za dolgotrajno oskrbo, 2019.
- Pravilnik o naročanju in upravljanju čakalnih seznamov ter najdaljših dopustnih čakalnih dobah (Uradni list RS, št. 3/18, 201/20, 103/21, 132/22).
- Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS/I, št. 33/91, Uradni list RS, št. 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, 24/03 - UZ3a, 47, 68, 69/04 - UZ14, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ50, 68/06 - UZ121,140,143, 47/13, 47/13, 75/16 - UZ70a, 92/21 - UZ62a).
- Zakon o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (Uradni list RS, št. 56/15, 186/21 - KZ-1I).
- Zakon o kakovosti in varnosti človeških tkiv in celic, namenjenih za zdravljenje (Uradni list RS, št. 61/07, 56/2015 - ZPPDČT).
- Zakon o duševnem zdravju (Uradni list RS, št. 77/08, 46/15 - odl. US, 44/19 - odl. US, 109/23).
- Zakon o medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 98/09, 112/21 - ZNUPZ).
- Zakon o zdravilih (Uradni list RS, št. 17/14, 66/19, 206/21 - ZDUPŠOP, 141/22).
- Zakon o preskrbi s krvjo (Uradni list RS, št. 104/06).
- Zakon o lekarniški dejavnosti (85/16, 77/17, 73/19, 173/20 - odl. US, 15/21 - ZDUOP, 186/21).
- Zakon o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 33/06 - uradno prečiščeno besedilo, 49/20 - ZIUZEOP, 61/20 - ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE, 152/20 - ZZUOOP, 142/20, 175/20 - ZIUOPDVE, 203/20 - ZIUPOPDVE, 15/21 - ZDUOP, 82/21, 88/21 - odl. US, 178/21 - odl. US, 206/21 - ZDUPŠOP, 125/22, 141/22 - ZNUNBZ).

- Zakon o povrnitvi škode osebam, okuženim z virusom HIV zaradi transfuzije krvi ali krvnih pripravkov (Uradni list RS, št. 36/97, 54/04 – ZDoh-1).
- Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, 72/06, - uradno prečiščeno besedilo, 68/06 - ZSPJS-F, 58/08, 15/08 - ZPacP, 107/10 - ZPPKZ, 40/12 - ZUJF, 88/16 - ZdZPZD, 40/17, 64/17, 49/18, 66/19, 203/20 - ZIUPOPDVE, 206/21 - ZDUPŠOP, 199/21, 141/22)
- Zakon o zdravljenju neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo (Uradni list RS, št. 70/00, 15/17 - DZ).
- Zakon o pacientovih pravicah (Uradni list RS, št. 15/08, 55/17, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 177/20, 15/21 - ZDUOP, 206/21 - ZDUPŠOP, 100/22 - ZNUZSZS).
- Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07, - uradno prečiščeno besedilo, 23/07, 41/07, 5/08, 73/08, 53/09, 56/10, 57/11, 61/10 - ZSVarPre, 62/10 - ZUPJS, 40/11 - ZUPJS-A, 40/11 - ZSVarPre-A, 57/12, 39/16, 15/17 - DZ, 29/17, 52/16 - ZPPreb-1, 21/18 - ZNOrg, 54/17, 31/18 - ZOA-A, 46/19, 28/19, 189/20 - ZFRO, 196/21 - ZDOsk, 17/22, 163/22 - ZDOsk-A, 18/23 - ZDU-10, 25/23, 82/23, 84/23 - ZDOsk-1, 95/23-ZIUOPZP, 117/23).
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, Uradni list RS/I, št. 17/91 - ZUDE, Uradni list RS, št. 55/92 - ZVDK, 13/93, 66/93, 66/93, 45/94 - odl. US, 8/96, 31/00 - ZP-L, 36/00 - ZPDZC, 127/06 - ZJZP).
- Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 - popr., 47/15 - ZZSDT, 33/16 - PZ-F, 52/16, 15/17 - odl. US, 22/19 - ZPosS, 81/19, 36/20 - ZIUPPP, 49/20 - ZIUZEOP, 61/20 - ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE, 98/20 - ZIUOPDV, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 203/20 - ZIUPOPDVE, 195/20, 15/21 - ZDUOP, 28/21 - skl. US, 43/21, 112/21 - ZNUPZ, 119/21 - ZČmIS-A, 202/21 - odl. US, 206/21 - ZDUPŠOP, 15/22, 54/22 - ZUPŠ-1, 141/22 - ZNUNBZ, 88/23 - ZOPNN-F, 95/23-ZIUOPZP, 114/23, 117/23).
- Zakon o zdravstvenih ukrepih pri uresničevanju pravice do svobodnega odločanja o rojstvu otrok (Uradni list SRS, št. 11/77, 42/86, Uradni list SFRJ, št. 83/89, Uradni list SRS, št. 5/90, Uradni list RS - stari, št. 10/91, Uradni list RS/I, št. 17/91 - ZUDE, Uradni list RS, št. 13/93, 29/95 - ZPDF, 70/00 - ZZNPOB).
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11).
- Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00 47/15, 31/18, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 203/20 - ZIUPOPDVE, 112/21 - ZNUPZ, 206/21 - ZDUPŠOP, 141/22 - ZNUNBZ, 18/23 - ZDU-10).
- Zakon o zdravilstvu (Uradni list RS, št. 94/07, 87/11).
- Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05, - uradno prečiščeno besedilo, 23/08, 58/08 - ZZdrS-E, 15/08 - ZPacP, 77/08 - (ZDZdr), 40/12 - ZUJF, 14/13, 88/16 - ZdZPZD, 64/17, 1/19 - odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 - ZZUOOP, 203/20 - ZIUPOPDVE, 112/21 - ZNUPZ, 206/21 - ZDUPŠOP, 100/22 - ZNUZSZS, 132/22 - odl. US, 141/22 - ZNUNBZ, 14/23 - odl. US, 76/23 - ZNUZSZS-A, 196/21 - ZDOsk, 163/22 - ZDOsk-A, 84/23 - ZDOsk-1).
- Zakon o zdravstveni inšpekciji (Uradni list RS, št. 59/06, - uradno prečiščeno besedilo, 40/14 - ZIN-B, 29/22).
- Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, 72/06 - uradno prečiščeno besedilo, 68/06 - ZSPJS-F, 58/08, 15/08 - ZPacP, 107/10 - ZPPKZ, 40/12 - ZUJF, 88/16 - ZdZPZD, 40/17, 64/17, 49/18, 66/19, 203/20 - ZIUPOPDVE, 206/21 - ZDUPŠOP, 199/21, 141/22).
- Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 3/13 - ZŠolPre-1, 14/13, 56/13 - ZŠtip-1, 99/13, 14/15 - ZUUJFO, 57/15, 69/15, 90/15, 38/16 - odl. US, 51/16 - odl. US, 88/16 - ZSVarPre-E, 88/16, 61/17 - ZUPŠ, 75/17, 64/18, 77/18, 46/19, 47/19, 49/20 - ZIUZEOP, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 189/20 - ZFRO, 90/21 - SZ-1E, 206/21 - ZDUPŠOP,

17/22, 54/22 - ZUPŠ-1, 117/22 - ZZUOPD, 25/23, 76/23 - ZŠolPre-1B, 95/23-ZIUOPZP).

- Zakon o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, 61/10, 40/11, 110/11 - ZDIU12, 40/12 - ZUJF, 8/13, 14/13, 63/13, 99/13, 99/13 - ZUPJS-C, 55/14, 57/15, 69/15, 90/15, 66/16, 82/16, 88/16, 36/17, 31/18, 73/18, 46/19, 49/20 - ZIUZEOP, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 196/21 - ZDOsk, 17/22, 117/22 - ZZUOPD, 25/23, 84/23 - ZDOsk-1, 95/23).
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 - uradno prečiščeno besedilo, 114/06 - ZUTPG, 91/07, 71/08 - skl. US, 76/08, 62/10 - ZUPJS, 87/11, 40/11 - ZUPJS-A, 40/12 - ZUJF, 21/13 - ZUTD-A, 63/13 - ZIUPTDSV, 91/13, 99/13 - ZUPJS-C, 99/13 - ZSVarPre-C, 111/13 - ZMEPIZ-1, 95/14 - ZIUPTDSV-A, 95/14 - ZUJF-C, 47/15 - ZZSDT, 90/15 - ZIJZ-1, 90/15 - ZIUPTD, 61/17 - ZUPŠ, 64/17 - ZZDej-K, 75/17 - ZIUPTD-A, 36/19, 49/20 - ZIUZEOP, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 203/20 - ZIUPOPDVE, 189/20 - ZFRO, 15/21 - ZDUOP, 51/21, 112/21 - ZNUPZ, 206/21 - ZDUPŠOP, 15/22, 43/22, 100/22 - ZNUZSZS, 141/22 - ZNUNBZ, 40/23 - ZČmIS-1).
- Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja (Uradni list RS, št. 79/94, 73/95, 39/96, 70/96, 47/97, 3/98, 3/98, 51/98 - odl. US, 73/98 - odl. US, 90/98, 6/99 - popr., 109/99 - odl. US, 61/00, 64/00 - popr., 91/00 - popr., 59/02, 18/03, 30/03, 35/03 - popr., 78/03, 84/04, 44/05, 86/06, 90/06 - popr., 64/07, 33/08, 71/08 - skl. US, 7/09, 88/09, 30/11, 49/12, 106/12, 99/13, 25/14 - odl. US, 25/14, 85/14, 10/17 - ZČmIS, 64/18, 4/20, 43/20, 91/20, 42/21 - odl. US, 61/21, 183/21, 142/22 - odl. US, 163/22).
- Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS/I, št. 18/91, Uradni list RS, št. 53/92, 13/93 - ZNOIP, 34/93, 12/94, 15/94, 18/94 - ZRPJZ, 27/94, 59/94, 80/94, 39/95, 60/95, 64/95, 2/96, 20/96, 37/96, 56/96, 1/97, 19/97, 25/97, 37/97, 40/97 - ZDMPNU, 79/97, 87/97 - ZPSDP, 87/97 - ZURD98, 3/98, 3/98, 3/98, 7/98, 9/98, 9/98, 51/98, 2/99, 2/99, 2/99, 39/99 - ZMPUPR, 39/99, 40/99 - popr., 59/99, 59/99, 59/99, 3/00, 3/00, 3/00, 3/00, 62/00, 67/00, 81/00 - KPnd, 116/00, 122/00, 3/01, 8/01, 23/01 - KPnd, 43/01 - KPnd, 43/01 - KPnd, 43/01 - KPnd, 43/01 - KPnd, 99/01, 6/02, 6/02, 8/02, 9/02, 19/02 - KPnd, 19/02 - KPnd, 19/02 - KPnd, 69/02, 69/02, 69/02, 8/03, 8/03, 8/03, 8/03, 73/03, 77/04, 81/04, 61/05, 115/05, 43/06 - ZKoIP, 71/06, 71/06, 138/06, 62/07, 65/07, 67/07, 120/07, 19/08, 57/08, 67/08, 67/08, 1/09, 2/10, 52/10, 2/11, 3/12, 40/12, 1/13, 3/13, 46/13, 67/13, 107/13, 7/14, 52/14, 95/14, 3/15, 55/15, 91/15, 4/16, 46/16, 51/16, 49/16, 88/16, 3/17, 27/17, 38/17, 35/17, 35/17, 80/17, 3/18, 29/18, 47/18, 80/18, 82/18, 4/19, 7/19, 31/19, 45/19, 80/19, 3/20, 58/20, 58/20, 82/20, 97/20, 97/20, 160/20, 204/20, 3/21, 88/21, 172/21, 103/22, 58/22, 136/22, 163/22, 4/23)
- Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (Uradni list RS, št. 15/94, 18/94 - ZRPJZ, 57/95, 19/96, 40/97 - ZDMPNU, 56/98, 56/98, 76/98, 39/99 - ZMPUPR, 102/00, 62/01, 43/06 - ZKoIP, 77/07, 60/08, 75/08, 89/08, 83/10, 89/10, 107/11, 26/12, 40/12, 67/12, 67/12, 3/13, 10/13, 46/13, 67/13, 99/13, 7/14, 52/14, 3/15, 55/15, 106/15, 4/16, 51/16, 3/17, 38/17, 46/17, 54/17, 3/18, 47/18, 80/18, 5/19 - popr., 4/19, 45/19, 58/19, 58/19, 3/20, 78/20, 97/20, 160/20, 3/21, 41/21, 88/21, 118/21, 178/21, 181/21, 54/22, 136/22, 142/22, 165/22, 21/23 - popr., 4/23, 116/23, 116/23, 116/23, 116/23, 116/23, 116/23, 116/23, 118/23)
- Kolektivna pogodba za zaposlene v zdravstveni negi (Uradni list RS, št. 60/98, 73/98, 39/99 - ZMPUPR, 63/99, 73/00, 43/06 - ZKoIP, 94/07, 60/08, 83/10, 89/10, 3/11, 105/11, 107/11, 40/12, 3/13, 3/13, 10/13, 46/13, 67/13, 7/14, 38/14, 52/14, 3/15, 55/15, 4/16, 51/16, 83/16, 3/17, 38/17, 46/17, 59/17, 3/18, 47/18, 80/18, 4/19, 16/19, 45/19, 58/19, 3/20, 58/20, 78/20, 97/20, 160/20, 3/21, 88/21, 178/21, 181/21, 81/22, 136/22, 165/22).
- Kolektivna pogodba za zdravnike in zobozdravnike v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 14/94, 15/94, 18/94 - ZRPJZ, 22/96, 23/96 - popr., 40/97 - ZDMPNU, 39/98,

46/98 - popr., 39/99 - ZMPUPR, 97/00, 87/03, 3/04, 50/05, 43/06 - ZKoliP, 57/06, 60/08, 83/10, 89/10, 91/10, 1/11 - popr., 5/12, 19/12, 40/12, 54/12, 3/13, 46/13, 67/13, 7/14, 38/14, 52/14, 3/15, 9/15, 55/15, 4/16, 4/16, 21/16, 51/16, 3/17, 3/17, 16/17, 38/17, 46/17, 3/18, 44/18, 47/18, 80/18, 4/19, 14/19, 35/19, 45/19, 62/19, 3/20, 85/20, 97/20, 121/20, 160/20, 3/21, 88/21, 178/21, 136/22)

Priporočljiva literatura/Recommended literature

Etika v zdravstveni negi/ Ethics in Health Care

- Filej, B, Panjkihar, M, Koban, B in Železnik, D. (ur.). (2006). *Kakovostna komunikacija in etična drža sta temelja zdravstvene in babiške nege*. Maribor: Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Maribor.
- Kvas, A. (ur.). (2009). *Pravno-etične dileme-izziv za profesijo zdravstvene nege*. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije-Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji.
- Kalauz, S. (2012). *Etika u sestrinstvu*. Zagreb: Medicinska naklada
- Wheeler, H. (2012). *Law, ethics and professional issues for nursing*. Milton Park, Abingdon (Oxon); London; New York: Routledge.
- Gallagher, A in Hodge, S.(ur). (2012). *Ethics, Law and Professional Issues: a practice-based approach for health professionals*. Basingstoke; New York (US): Palgrave Macmillan.
- Pessina, A. (2013). *Bioetika: Kritična vest tehnološke civilizacije*. Ljubljana: Družina.
- Tadd, W. (2003). *Ethics in nursing education, research and management*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Deigh, J. (2010). *An Introduction to Ethics*. New York: Cambridge University Press.
- Izbrani članki iz zbornikov strokovnih srečanj, izbrani članki iz domačih in tujih strokovnih revij, izbrane internetne strani.

Cilji in kompetence:

Učna enota prispeva predvsem k razvoju naslednjih splošnih in specifičnih kompetenc:

Etika v zdravstveni negi

- poznavanje profesionalne etike, pravne zakonodaje, priznavanje in spoštovanje moralnih in etičnih načel in vrednot ter njihova uporaba pri strokovnem praktičnem delu,
- koherentno obvladovanje temeljnega znanja, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij na katerih temelji splošna zdravstvena nega,
- usposobljenost za avtonomno, holistično, tolerantno, skrbno in občutljivo obravnavo posameznika ali skupine, brez izrekanja sodb ob zagotavljanju/varovanju pravic,

Objectives and competences:

The learning unit mainly contributes to the development of the following general and specific competences:

Ethics in Health Care

- knowledge of professional ethics, legislation, recognition of and respect for the moral and ethical principles and values, as well as their use at practical work,
- a coherent management of fundamental knowledge, the ability of integrating knowledge from different fields on which nursing care is based,
- qualification for autonomic, holistic, tolerant, careful and sensitive treatment of an individual or a group, passing no judgments when ensuring or protecting rights, trusts and desires of various individuals and groups,

<p>zaupanja in želja različnih posameznikov in skupin,</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumevanje in upoštevanje raznolikosti globalnega ter lokalnega okolja pri organizaciji in izvajanju celovite zdravstvene nege, • usposobljenost za prevzemanje odgovornosti v profesionalnem delu, • usposobljenost za sprejemanje odgovornosti za profesionalni razvoj in učenje, izboljševanje lastnega dela skozi evalvacijo z namenom, da se zagotovi kakovost storitev, • poznavanje in zavedanje različnih pravil, odgovornosti in funkcij v zdravstveni negi ter sposobnost prilagajati svoja pravila glede na pacientove potrebe, • sposobnost vsestranskega in sistematičnega prilagajanja obravnave pacienta glede na relevantne psihične, socialne, kulturne, psihološke, spiritualne in družbene dejavnike, • sposobnost spoštovati pacientovo dostojanstvo, zasebnost in zaupnost podatkov, • sposobnost primerno predstavljati pacientovo prihodnost in ravnati tako, da bi preprečili neprimerno ravnanje, • razumevanje nujnosti usklajevanja postopkov zdravstvene nege z zakonodajo in zakonskimi, moralnimi in etičnimi odgovornostmi v poklicnem in zasebnem življenju. 	<ul style="list-style-type: none"> • understanding and respect the diversity of the global and local environment when organising and implementing an integrative nursing care, • the ability of taking responsibility in professional work, • taking responsibility for the professional development and learning, improving work through the evaluation, in order to ensure the quality of services, • knowledge and awareness of different rules, responsibilities and functions in nursing care, with the ability to adapt one own's rules according to the patient's needs, • the ability of a comprehensive and systematic treatment of the patient in relation to the relevant psychological, social, cultural, psychological, spiritual and social factors, • the ability to respect the patient's dignity, privacy and confidentiality of the data, • the ability to properly present the patient's future and treating them in order to prevent an inappropriate behaviour, • understanding the necessity of coordination of the nursing care with legislation and legal, moral and ethical responsibilities in professional, as well as in private life.
<p>Pravni vidiki v zdravstveni negi</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznavanje in razumevanje pravne ureditve na področju zdravstva, • poznavanje in razumevanje pravne ureditve na področju socialnega varstva, • priznavanje in spoštovanje moralnih in etičnih načel ter vrednot, • poznavanje profesionalne etike in njena uporaba pri strokovnem delu, • usposobljenost za avtonomno, holistično, tolerantno, skrbno in občutljivo obravnavo posameznika ali skupine, zagotavljanje in varovanje pravic in želja posameznikov in različnih skupin ob upoštevanju 	<p>Legal Aspects in Health Care</p> <ul style="list-style-type: none"> • knowing and understanding the legislation in the area of healthcare, • knowing and understanding the legislation in the area of social care, • recognizing and respect for moral and ethical values, • integrating professional ethics into professional work, • qualification for autonomous, holistic, tolerant, careful and sensitive treatment of an individual or a group, passing no judgments when ensuring or protecting rights, trusts and desires of various individuals and groups while considering the legal order and ethical principles,

<p>pravnega reda in spoštovanju etičnih principov,</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije in sistemov na strokovnih področjih, • razumevanje in upoštevanje raznolikosti globalnega ter lokalnega okolja pri organizaciji in izvajanju zdravstvenega in socialnega varstva, • poznavanje in uresničevanje različnih predpisov, standardov, pravil, odgovornosti in funkcij v zdravstveni negi ter usposobljenost za njihovo fleksibilno uporabo, • sposobnost spoštovati pacientovo dostojanstvo, zasebnost in zaupnost podatkov, • usposobljenost za vodenje zdravstvene dokumentacije, pisanje poročil in uporabo ustrezne tehnologije. 	<ul style="list-style-type: none"> • using the ICT in the professional fields, • understanding and considering the varieties of local and global environment when organizing and performing health and social care, • knowing and realization of rules, responsibilities and functions in nursing care, including the capability for a flexible use, • the ability to respect the patient's dignity, privacy and confidentiality of the patient's data; <p>being capable to keep record of the nursing documentation, writing reports and using the appropriate technology.</p>
---	---

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Etika v zdravstveni negi

Študent/študentka:

- spozna pomen etike za zdravstveno nego,
- se seznani s standardi etičnega vedenja za kakovostno in varno zdravstveno nego,
- pozna in razume pomen temeljnih pojmov za razumevanje filozofije etike in etike zdravstvene nege,
- pozna razvoj in značilnosti etike kot filozofske discipline,
- spozna temeljne discipline etike,
- spozna teorije etike, etične koncepte, modele, metode, načela,
- se seznani z deklaracijami, konvencijami,
- listinami in etičnimi kodeksi ter njihovo implementacijo v prakso,
- pridobi znanje o razvoju etike v zdravstveni negi,
- spozna teorije etike v zdravstveni negi,
- pridobi znanje za uporabo etičnih konceptov v praksi zdravstvene nege,
- pozna kodeks etike in etična načela v zdravstveni negi,

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Ethics in Health Care

Students:

- know the importance of ethics for nursing care,
- get acquainted with the standards of ethical conduct in a high quality and safe nursing care,
- know and understand the fundamental concepts for understanding philosophy of ethics and the nursing care ethics,
- know the development and characteristics of the ethics as a philosophical discipline,
- get familiar with the basic disciplines of ethics,
- familiarize themselves with the ethical theories, concepts, models, methods, principles,
- get acquainted with the declarations, conventions, documents and ethical codes and their implementation in practice,
- obtain knowledge about the development of ethics in nursing care,
- meet the theory of ethics in nursing,
- obtain the knowledge to use ethical concepts in the practice of nursing care,

- se zaveda pomena upoštevanja etičnih načel in jih zna upoštevati,
- usvoji temelje za etično ravnanje pri delovanju v zdravstveni negi,
- se zaveda pomena prepoznavanja osebnih in profesionalnih vrednot, stališč, prepričanj in motivov,
- se zaveda pomena refleksije in samonadzorovanega delovanja,
- se zaveda nujnosti prepoznavanja lastnih stereotipiziranih stališč,
- usvoji proces etičnega odzivanja na storjeno strokovno napako,
- pozna pritožbeno pot pacientov v primeru neetičnega ravnanja izvajalcev zdravstvene nege,
- je seznanjen s pravicami, dolžnostmi in odgovornostmi za etično ravnanje udeleženih v zdravstveni negi,
- razvije spretnosti etičnega vzpostavljanja odnosa z različnimi udeleženi v obravnavi,
- razume pomen zagovorništva pacienta v zdravstveni negi;
- usvoji postopek in modele etičnega odločanja,
- se seznanj z etičnimi problemi in dilemami v zdravstveni negi,
- se usposobi za reševanje etičnih dilem v klinični praksi,
- se seznanj z raziskovanjem etičnega delovanja v zdravstveni negi in etičnimi načeli v raziskovanju,
- se zaveda vpliva družbene etike na etiko zdravstvene nege in razvije kritično mišljenje,
- razvija profesionalno identiteto in se zaveda pomena osebne odgovornosti.

Znanje in razumevanje:

Pravni vidiki v zdravstveni negi

- se seznanj z ustavno ureditvijo Republike Slovenije in varstvom človekovih pravic,
- se seznanj z nacionalnimi programi,
- se seznanj s splošnimi pravnimi pojmi in temeljnimi pojmi zdravstvenega prava,
- pozna svoje pravice in dolžnosti,
- spozna organizacijo zdravstvene dejavnosti in upravne organe na področju zdravstva,

- are familiar with the code of ethics and the ethical principles in nursing care,
- recognise the importance of compliance with the ethical principles and how to implement it in practice,
- acquire the foundations for ethical conduct in nursing care,
- recognise the importance for recognition of personal and professional values, attitudes, beliefs and motives,
- recognise the importance of reflection and self-controlled performance,
- are aware of how necessary it is to recognize their own stereotypical views,
- acquire an ethical respond to the committed professional mistake,
- know the appealing procedure in case of the unethical nursing care providers,
- are familiar with the rights, duties and responsibilities for the ethical treatment of those involved in nursing care,
- develop skills for an ethical relationship establishment with the various people involved in the treatment,
- understands the significance of patient advocacy in nursing care,
- acquire the procedure and models of ethical decision-making,
- get acquainted with the ethical problems and dilemmas in nursing care,
- are trained to deal with ethical dilemmas in clinical practice,
- get acquainted with an ethical management in nursing research and the ethical principles in research in general,
- are aware of the impact of social ethics on the nursing ethics, and develop critical thinking,
- develop professional identity and are well aware of the importance of personal responsibility.

<ul style="list-style-type: none"> • se seznanjeni z etičnimi in pravnimi kodeksi, • spozna pravice bolnika v procesu zdravljenja, • se seznanjeni z institucijami zdravstvenega in socialnega prava, • se seznanjeni z različnimi sistemi zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji in po svetu, • spozna pomen, vsebino in področje nadzora v zdravstvu, • se seznanjeni z delovanjem in predpisi svetovne zdravstvene organizacije WHO, • se seznanjeni z osnovnimi pojmi socialne varnosti in pravicami v socialnem sistemu, • se seznanjeni z praktičnimi primeri reševanja pritožb v zdravstvu in socialni. 	<p>Knowledge and understanding: Legal Aspects in Health Care</p> <ul style="list-style-type: none"> • know the constitutional system of the Republic of Slovenia and the Human Rights Act, • know the national programmes, • know the fundamental legal concepts and the legislative concepts of the healthcare, • know the organization of the activities of healthcare and administrative authorities in the healthcare field, • know the ethic and legal codes of conduct, • get familiar with the institutions of health and social law, • get familiar with different systems of the healthcare and health insurance in Slovenia and world, • know the meaning, content and the areas of control in healthcare, • get familiar with functions and regulations of the World Health Organization (WHO), • get familiar with some basic information about social security and social rights, • get familiar how to handle patients complaints in health and social care system.
--	--

<p>Metode poučevanja in učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>predavanja</i> z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov), • <i>seminarske vaje (Etika v zdravstveni negi)</i>: priprava, predstavitev in uspešen zagovor seminarske naloge (reševanje problemov, študije primera, kritično presojanje, diskusija, refleksija izkušenj, vrednotenje, projektno delo, timsko delo). 	<p>Learning and teaching methods:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>lectures</i> with active student participation (explanation, discussion, questions, examples, problem solving); • <i>tutorial (Ethics in Health Care)</i>: preparation, presentation and a successful defence of a seminar paper (problem solving, case studies with discussion, methods of critical thinking, reflection of experience, evaluating, project work, team work).
---	---

<p>Načini ocenjevanja:</p> <p>Skupna ocena je sestavljena iz dveh delov, pri čemer pozitivna ocena</p>	<p>Delež (v %) Weight (in %)</p>	<p>Assessment:</p> <p>The total grade consists of two parts, with a positive grade of</p>
---	--------------------------------------	--

<p>posameznega dela učne enote predstavlja:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Etika v zdravstveni negi 60 % o Pravni vidiki v zdravstveni negi 40 % <p>K oceni posameznega dela učne enote prispevajo naslednji elementi:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Etika v zdravstveni negi <ul style="list-style-type: none"> - izpit 80 % - izdelava, predstavitev in zagovor seminarske naloge 20 % o Pravni vidiki v zdravstveni negi <ul style="list-style-type: none"> - izpit 100 % <p>Ocenjevalna lestvica: ECTS.</p>		<p>each part of the learning unit representing:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Ethics in Health Care o Legal Aspects in Health Care <p>The following elements contribute to the evaluation of each part of the learning unit:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Ethics in Health Care <ul style="list-style-type: none"> - exam - preparation, presentation and defence of the seminar paper o Legal Aspects in Health Care <ul style="list-style-type: none"> - exam <p>Grading scheme: ECTS.</p>
---	--	--